

TỦ SÁCH HƯỚNG NGHIỆP
NHẤT NGHỆ TINH

NGÀNH THUẾ

TỦ SÁCH HƯỚNG NGHIỆP
NHẤT NGHỆ TINH

NGÀNH THUẾ

Tác giả:

Nguyễn Thắng Vũ (chủ biên)

ThS. Vũ Thị Toàn

(Cán bộ Cục thuế Hà Nội)

Nguyễn Đình Chiến

(Giảng viên khoa Thuế, Học viện Tài chính)

Nguyễn Huy Thắng - Võ Hằng Nga

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

TOA TÀU SỐ 22

NGÀNH THUẾ**MỤC LỤC**

◆ Lời ngỏ.....	5
Hàng ghế số 1 - Câu chuyện ngành thuế.....	6
Hàng ghế số 2 - Thuế và ngành thuế.....	11
Hàng ghế số 3 - Công việc của cán bộ thuế.....	17
Hàng ghế số 4 - Cán bộ thuế làm việc ở đâu?.....	25
Hàng ghế số 5 - Bạn có nên chọn ngành thuế?.....	31
Hàng ghế số 6 - Chuẩn bị hành trang vào ngành thuế.....	38
Hàng ghế số 7 - Học ngành thuế ở đâu?.....	44
Hàng ghế số 8 - Bạn quyết định.....	47
Hàng ghế số 9 - Bạn muốn biết.....	48
◆ Góc chia sẻ.....	58

Nhất nghệ tinh...

Hàng năm, mỗi độ hè đến, lại có hàng triệu bạn đọc Kim Đồng đứng trước ngưỡng cửa các trường đại học, cao đẳng và trung học chuyên nghiệp với câu hỏi: Mình nên thi vào trường nào nhỉ? Nên chọn ngành nghề nào cho phù hợp đây?

Ngày nay, khi sự phát triển của xã hội kéo theo sự mở rộng và biến đổi của các ngành nghề, việc chọn nghề đang trở nên khó khăn hơn bao giờ hết. Các bạn trẻ không chỉ dựa vào sự tư vấn từ phía nhà trường, cha mẹ... mà còn cần một cẩm nang với những chỉ dẫn cơ bản, làm tiền đề cho sự lựa chọn chính xác. Với sự tham gia của các chuyên gia từng lĩnh vực, Tủ sách hướng nghiệp - nhất nghệ tinh của Nhà xuất bản Kim Đồng ra đời với mong muốn đáp ứng phần nào nhu cầu cấp thiết ấy.

Mỗi cuốn sách được kết cấu như một toa tàu, mỗi toa tàu là một nghề trong đoàn tàu hướng nghiệp song hành cùng bạn trên hành trình vào tương lai. Ngay từ

khi còn ngồi trên ghế nhà trường, các bạn đã có thể chủ động tìm hiểu về các ngành nghề đa dạng, phong phú trong xã hội. Qua từng hàng ghế, bạn sẽ biết nghề đó là gì, làm việc ở đâu, cần những tố chất gì, đào tạo ra sao...

Ngoài ra, phần góc chia sẻ còn cung cấp những trao đổi, giải đáp cụ thể hơn về các ngành nghề, phương pháp hiệu quả để lựa chọn nghề nghiệp, cũng như những chia sẻ, nhận xét của chính các bạn...

Tất cả, dù là ai chăng nữa, cũng không bao giờ đưa ra được những chỉ dẫn, góp ý cụ thể cho từng trường hợp. Bởi vậy, khi xây dựng tủ sách này, chúng tôi chỉ có một mong ước là các bậc phụ huynh, các bạn học sinh, sinh viên có thể tìm kiếm ở nơi đây những thông tin có ích cho mình. Và nếu như những thông tin ấy thực sự có ích trong hành trang của các bạn trên đường đi tới thành công trong nghề nghiệp, thì đó chính là niềm vui lớn của chúng tôi.

Nhà xuất bản Kim Đồng xin chân thành cảm ơn sự ủng hộ và cộng tác nhiệt tâm của các vị cộng tác viên để bộ sách được ra mắt bạn đọc.

Nhà xuất bản Kim Đồng

Thuế là thứ mà chúng ta đóng góp cho một xã hội văn minh.

Tổng cục Thuế Mỹ IRS

Thuế là nguồn thu chủ yếu của Nhà nước và là một trong những chính sách kinh tế quan trọng được Nhà nước sử dụng để quản lý, kiểm soát và điều tiết nền kinh tế, xã hội của các quốc gia. Ngành thuế giúp cho hệ thống chính sách thuế của Nhà nước được thực hiện đầy đủ, đúng đắn và kịp thời nhất.

Thuế hiện nay không chỉ là mối quan tâm của Nhà nước, Chính phủ, các cơ quan thuế mà còn là thu hút sự quan tâm đặc biệt của các doanh nghiệp, công ty, tổ chức, cá nhân kinh doanh và mỗi người dân.

Trở thành cán bộ ngành thuế để thực hiện nhiệm vụ huy động, quản lý "túi tiền" của Nhà nước, góp phần vào các chính sách kinh tế vĩ mô của Nhà nước đang là mơ ước của rất nhiều bạn trẻ ngày nay.

Bạn yêu thích con số và các phép tính, hãy khám phá một lĩnh vực mới mẻ, hấp dẫn và đầy thú vị ở *Tọa độ số 22*:

NGÀNH THUẾ

HÀNG GHẾ SỐ 1

CÂU CHUYỆN NGÀNH THUẾ

Chúng ta sẽ bắt đầu hành trình với một câu chuyện về thuế. Qua câu chuyện này, bạn sẽ thấy thuế quan trọng đến mức nào với sự sống còn của một quốc gia cũng như toàn bộ nền kinh tế thế giới. *Hàng ghế số 1* sẽ đưa bạn trở về khoảng thời gian hơn bảy mươi năm trước để chứng kiến cuộc khủng hoảng kinh tế lớn nhất trong lịch sử nhân loại.

Những năm 1929 - 1933, nền kinh tế của các nước tư bản lâm vào cuộc khủng hoảng toàn diện. Đây là cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới lớn nhất và trầm trọng nhất trong lịch sử. Nó bắt đầu nổ ra ở Mỹ (tháng 10-1929), sau đó nhanh chóng lan ra như một "bệnh dịch" tới tất cả các nước tư bản và kéo dài đến tận giữa năm 1933.

Năm 1933, nền kinh tế các nước phương Tây đã nhanh chóng bị giảm đi 37% so với trước khủng hoảng. Số công nhân thất nghiệp lên tới mức đỉnh điểm: 50 triệu người.

Chính lúc này, nhà kinh tế học người Anh John Maynard Keynes (1883-1946) đã đưa ra lý thuyết mới, cứu cả nền kinh tế thế giới. Trong lý thuyết của mình, ông nhấn mạnh một công cụ quan trọng: đó là **thuế**.

Trong khi các nhà kinh tế học khác chán nản: "chẳng thể làm gì được", "dùng can thiệp", "nó không hoạt động gì đâu", v.v... thì Keynes kiên trì với quan điểm mới của mình. Ông cho rằng Nhà nước cần phải can thiệp vào nền kinh tế, trong đó *thuế và chi tiêu ngân sách là những công cụ cơ bản để Nhà nước quản lý và điều chỉnh, giúp nền kinh tế vượt qua khủng hoảng*.

Cụ thể, bằng cách điều chỉnh mức chi tiêu ngân sách và thuế khóa, Nhà nước gây ảnh hưởng lên toàn thể số cầu của xã hội. (Theo Keynes, trong quan hệ với cung, số cầu không đủ gây ra nạn thất nghiệp, còn số cầu quá mức gây ra lạm phát).

Sự đúng đắn trong lý thuyết ấy đã biến một nhà kinh tế học người Anh trở thành "vị cứu tinh" cho cả nền kinh tế Mỹ khi tổng thống Mỹ Roosevelt thử nghiệm lý thuyết này và đạt những thành công rực rỡ. Nhờ học theo cách làm của nước Mỹ, các nước phương Tây khác cũng dần vượt qua được thời kỳ khó khăn. Nền kinh tế thế giới thoát khỏi khủng hoảng, bắt đầu có sự tăng trưởng ổn định và đạt được những thành tựu to lớn trong những năm sau đó.

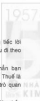
Năm 1964, tổng thống Mỹ Lyndon Johnson đã làm đẹp lòng nhân dân bằng cách giảm thuế trong cả nước để tăng sức mua và tạo việc làm.

Tổng thống Richard Nixon cũng không bác lời khen ngợi "Lúc này, tất cả chúng ta đều đi theo Keynes".

Qua câu chuyện nói trên, chắc hẳn bạn không khỏi ngạc nhiên và đặt ra câu hỏi: Thuế là gì và tại sao thuế lại lại có những vai trò quan trọng như vậy?

Ngay sau đây, các bạn sẽ được giải đáp phần nào các câu hỏi đó. Và bạn cũng hãy lưu ý rằng, chính sách thuế chỉ là chính sách mà thôi nếu nó không có những người triển khai thực hiện. Để thuế có thể đem lại nguồn thu nuôi sống Nhà nước và tác động điều tiết đối với nền kinh tế, cần phải có những người triển khai thực hiện nó, đó chính là ngành thuế và những người làm nghề thuế.

NĂNG CHẾ ĐỘ

THUẾ VÀ NGÂN THUẾ

Thuế là gì?

Hẳn bạn đã từng nhiều lần nhìn thấy những khẩu hiệu như: “Nộp thuế là nghĩa vụ và quyền lợi của công dân”.

Làm thế nào để thuế vừa là nghĩa vụ (đức là mang tính bắt buộc), lại vừa được coi là quyền lợi (đức là có ích cho bản thân người nộp thuế)? Nghe qua thì có vẻ vô lý. Nhưng chính điều đó đã tạo nên sức mạnh vô hình to lớn của thuế.

Bạn có thể hiểu thật giản dị rằng:

Thuế là khoản đóng góp bắt buộc mà các tổ chức, cá nhân phải nộp cho Nhà nước theo mức độ và thời hạn do pháp luật quy định. Khoản đóng góp này nhằm đảm bảo cho Nhà nước thực hiện được các chức năng, nhiệm vụ của mình.

Ngày nay, thuế được coi là một trong bốn chính sách kinh tế vĩ mô cơ bản (thuế, chi tiêu ngân sách, lãi suất, tỉ giá hối đoái) để Nhà nước quản lý, điều tiết nền kinh tế phát triển ổn định và bền vững.

Số tiền thu thuế sẽ được Nhà nước sử dụng cho các mục đích chung của xã hội. Người nộp

thuế vì vậy sẽ được hưởng các lợi ích gián tiếp từ việc đầu tư của Nhà nước như nền hòa bình, an ninh xã hội, an toàn trong cuộc sống, các phúc lợi xã hội được giải quyết, các công trình công cộng được xây dựng, môi trường lành mạnh, v.v..

Bạn đi khám bệnh, bạn đi chơi công viên, đi thăm bảo tàng, v.v.. Tất cả các cơ sở vật chất ấy đều có sự đầu tư của ngân sách Nhà nước. Thật dễ chịu khi đi đến đâu, những người đã nộp thuế cũng cảm nhận được đóng góp của mình đối với sự phát triển kinh tế, xã hội. Bạn cũng nên tự hào nếu là người đóng thuế nhiều, bởi điều đó cũng có nghĩa bạn là người thành đạt và đem lại nhiều của cải cho xã hội.

Trên nóc nhà của Tổng cục Thuế Mỹ IRS từng ghi: "Thuế là thứ mà chúng ta đóng góp cho một xã hội văn minh".

Trong xã hội văn minh ấy, thuế không chỉ là quan tâm của Nhà nước, Chính phủ, các cơ quan thuế mà còn là thu hút sự chú ý đặc biệt của các doanh nghiệp, công ty, tổ chức, cá nhân kinh doanh và mỗi người dân. Bởi thuế trực tiếp liên quan đến quyền lợi và nghĩa vụ của tất cả mọi người.

Các khái niệm cơ bản trong ngành thuế

Khác với một số nghề như sư phạm, nghề y, nghề bộ đội hay nghề báo đã khá quen thuộc với chúng ta, ngành thuế hẳn còn thật nhiều lạ lẫm với bạn.

Để bạn tự tin hơn trong hành trình khám phá thế giới nghề nghiệp của những cán bộ thuế, chúng ta hãy cùng làm quen với một số khái niệm cơ bản thường được dùng trong ngành này.

Theo khảo sát của Ngân hàng thế giới trên 85 nước, có đến 68 nước có khoản thu thuế chiếm hơn 80% tổng thu ngân sách, đặc biệt là các nước như Đức (92,7%), Nhật Bản (95,4%), Pháp (95,3%), Mỹ (95%).

Còn ở Việt Nam, sự đóng góp của thuế trong ngân sách luôn giữ vị trí rất quan trọng: năm 1991 là 81%, đến năm 1997 là 89,6%.

• **Sắc thuế:** Trong một quốc gia, thuế tồn tại dưới nhiều hình thức. Một hình thức thuế cụ thể, có tên gọi riêng, có nội dung điều chỉnh riêng và được quy định bằng các văn bản pháp luật được gọi là một sắc thuế.

• **Hệ thống thuế:** Tập hợp các sắc thuế của một quốc gia trong một thời điểm nhất định được gọi là hệ thống thuế của quốc gia đó.

• **Đối tượng nộp thuế:** Là các tổ chức, công ty, doanh nghiệp, cá nhân thực hiện nộp thuế cho Nhà nước.

• **Cơ quan thuế:** Là cơ quan thực hiện kiểm tra, giám sát việc nộp thuế cho Nhà nước.

• **Cán bộ thuế:** Người làm việc trong các cơ quan thuế, thực hiện quy trình quản lý thuế được gọi là cán bộ thuế hay nhân viên thuế.

► **Ngành thuế là gì?**

Ngành thuế, hiểu thật đơn giản, là ngành triển khai thực hiện hệ thống chính sách thuế. Như vậy, ngành thuế có ba chức năng chủ yếu:

• **Chức năng tham mưu:** nghiên cứu, tham mưu để ban hành chính sách pháp luật thuế đầy đủ và đúng đắn.

• **Chức năng hành sự:** tổ chức, điều hành quá trình huy động nguồn thu từ thuế vào ngân sách

Nhà nước. Đây là chức năng quan trọng, thu hút đông đảo nhân lực trong ngành thuế.

• **Chức năng kiểm tra, giám sát:** kiểm tra, giám sát đối tượng nộp thuế và cán bộ thuế trong việc chấp hành các quy định của pháp luật thuế, các chính sách thuế.

Nhà kinh tế học lỗi lạc A. Smith (1723 - 1790), người sáng lập trường phái kinh tế tự do cổ điển, đã nêu ra bốn nguyên tắc của thuế khóa:

- 1 - Thuế phải công bằng
- 2 - Thuế phải rõ ràng
- 3 - Thu thuế phải thuận tiện cho người đóng thuế
- 4 - Chi phí tiến hành thu thuế phải thấp nhất

Cán bộ thuế là ai?

Làm việc trong ngành thuế là các cán bộ thuế. Đó là những người *hướng dẫn, đơn đốc và kiểm tra quá trình thực hiện nghĩa vụ nộp thuế của các đối tượng nộp thuế.*

Bạn biết không, chính sách thuế của Nhà nước dù hợp lý và hiệu quả đến mấy cũng sẽ chỉ nằm yên trên giấy tờ nếu như không có những cán bộ thuế tận tụy, hết lòng với công việc. Không chỉ tận tâm, họ còn phải là người cán bộ

giỏi giang, biết bắt kịp với những thay đổi, điều tiết trong chính sách thuế của Nhà nước. Đồng thời, họ lại biết giải thích cho những người khác cũng hiểu để chấp hành nghiêm túc.

Để được thực hiện tốt, một hệ thống chính sách thuế phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố như:

- Hệ thống thuế đầy đủ, đáp ứng được các yêu cầu cơ bản nhất như tính công bằng; tính hiệu quả; tính rõ ràng, minh bạch; tính linh hoạt; tính chắc chắn; phù hợp thông lệ quốc tế v.v..

- Hệ thống cơ quan thuế được thiết lập tốt với các cán bộ thuế có năng lực, tâm huyết, năng suất thu thuế cao và chất lượng công việc quản lý thuế hiệu quả.

- Sự nhận thức đầy đủ, đúng đắn về thuế và sự chấp hành nghiêm túc nghĩa vụ nộp thuế của các đối tượng nộp thuế. Muốn vậy, cán bộ thuế phải giúp người dân hiểu rõ nội dung của các chính sách thuế cũng như quyền lợi và trách nhiệm của mình trong quá trình chấp hành nghĩa vụ nộp thuế, để họ tự nguyện tuân thủ đầy đủ các quy định của pháp luật thuế.

Hẳn bạn đã nhận ra rằng người cán bộ thuế quan trọng đến chừng nào. Khách quan, công bằng, tận tâm và giỏi về nghiệp vụ luôn là yêu cầu đặt ra với những người làm trong ngành này.

HÀNG GHẾ SỐ 1

➤ CÔNG VIỆC CỦA CÁN BỘ THUẾ

Như bạn đã khám phá được từ hàng ghế trước, cán bộ thuế là người triển khai thực hiện hệ thống chính sách thuế, nhằm làm cho hệ thống thuế được thực hiện đầy đủ, đúng đắn và kịp thời nhất, phát huy được các vai trò của thuế đối với Nhà nước và nền kinh tế, xã hội.

Vậy nếu bạn chọn “điểm đến” của mình là ngành thuế, bạn sẽ làm những công việc cụ thể gì? Hàng ghế số 3 sẽ cho bạn câu trả lời.

Cũng như nhân viên kế toán, một ngày làm việc của cán bộ thuế luôn gắn liền với vô vàn giấy tờ, con số. Không chỉ vậy, cán bộ thuế còn phải gặp gỡ và làm việc với rất nhiều cá nhân, cơ quan, tổ chức là những đối tượng nộp thuế. Có bao công việc đang chờ đợi bạn.

Trước hết, chúng ta hãy cùng tham quan công việc của cán bộ thuế theo quy trình quản lý thu thuế.

✓ Đăng ký cấp mã số thuế

Thực hiện nhiệm vụ này, cán bộ thuế hướng dẫn người nộp thuế lập hồ sơ đăng ký thuế. Anh ta cũng nhận và kiểm tra thủ tục hồ sơ đăng ký thuế, lập báo cáo v.v....

✓ Xử lý tờ khai và chứng từ nộp thuế

Sau khi nhận và kiểm tra sơ bộ, cán bộ thuế nhập, xử lý các tờ khai thuế cũng như chứng từ nộp thuế v.v...

✓ Quản lý thu nợ thuế

Cán bộ thuế không chỉ gửi thông báo về số tiền phạt và đơn đốc nộp nợ thuế. Anh ta còn phải phân tích tình trạng nợ thuế, lập kế hoạch và thực hiện các biện pháp thu nợ, cưỡng chế thuế. Cuối cùng là báo cáo kết quả thu nợ.

✓ Xử lý hoàn thuế

Cán bộ thuế tiếp nhận, kiểm tra hồ sơ hoàn thuế, phân tích, đối chiếu số liệu trong hồ sơ ấy. Sau đó, anh ta thực hiện thủ tục hoàn thuế hoặc tiến hành kiểm tra tại doanh nghiệp để thẩm định hồ sơ.

✓ Quyết toán thuế

Sau khi nhận và kiểm tra hồ sơ báo cáo quyết toán thuế, cán bộ thuế tiến hành nhập và phân tích đối chiếu số liệu quyết toán thuế tại cơ quan thuế. Trên cơ sở đó, anh ta điều chỉnh báo cáo quyết toán thuế, kiểm tra quyết toán thuế cũng như lập báo cáo...

✓ Xử lý miễn, giảm thuế

Công việc của cán bộ thuế lúc này là tiếp nhận, kiểm tra thủ tục hồ sơ; kiểm tra, xác định

số thuế được miễn giảm; lập, duyệt và xử lý hồ sơ trình xét miễn, giảm thuế v.v...

Một điểm lưu ý trong các quy trình này là khi kết thúc công việc, cán bộ thuế không bao giờ quên nhiệm vụ lập báo cáo, lưu trữ hồ sơ và các hóa đơn để sau này tiện cho việc tra cứu.

Có một nguyên tắc cơ bản mà bất kì ai cũng phải tuân thủ khi thực hiện mọi công việc liên quan đến tài chính. Đó là rõ ràng, minh bạch và chính xác đến từng chi tiết nhỏ. Cán bộ thuế cũng như các cán bộ tài chính nói chung, đều không được biết đến từ "sai sót".

Mọi ngành nghề đều có những điểm cốt yếu bảo đảm sự thành công. Một trong số đó là am hiểu và chấp hành nghiêm chỉnh quy trình công việc.

Trong ngành thuế, công việc lặp lại nhiều lần có thể khiến những người chưa thực sự ý thức sâu sắc về trọng trách của mình cảm thấy nhàm chán. Nhưng đó chỉ là sự nhàm chán ban đầu.

Một khi đã thực lòng yêu nghề, bạn sẽ cảm thấy sự thành thực và chăm chút cho phần việc mình đảm trách không mắc sai sót là một niềm vui lớn. Mỗi ngày qua, bạn sẽ nhận thấy mình đang trưởng thành hơn, chín chắn hơn.

Chẳng phải một nhà kinh doanh nổi tiếng đã nói đó sao: "Một phần của quy trình chính là sự tập luyện".

► Các vị trí công việc trong ngành thuế

Bạn đã biết đến công việc của cán bộ thuế theo quy trình quản lý thu thuế. Tuy nhiên, cũng như bao ngành khác, để đảm bảo hoạt động hiệu quả, trong ngành thuế có sự phân công nhiệm vụ rất rõ ràng.

Nghĩa là, bước chân vào ngành thuế, tùy theo năng lực, sở thích và nhiệt huyết, bạn có thể trở thành:

✓ **Nhân viên, kiểm thu viên thuế** thực hiện công tác quản lý thu thuế, chủ yếu là đối với các hộ kinh tế cá thể ở cấp chi cục và một số phòng ở cấp cục. Yêu cầu về trình độ với kiểm thu viên thuế là tốt nghiệp các trường đại học hoặc cao đẳng khối ngành kinh tế.

Chuyện vui của nhân viên thu thuế:

Lịch bạn có gặp tình huống này không?

10h kg, nặng trĩu, hoàn toàn tiền xu đã được một cư dân Pháp dùng để nộp thuế (ngày 12-11-2001) khiến các nhân viên thuế vụ choáng váng.

50 tiền thuế người đó phải nộp chỉ có 8000 franc thôi, nhưng phần nhiều là những đồng tiền mệnh giá nhỏ từ 5 đến 50 xu. Đây quả là là gánh nặng với những anh chàng nhân viên thuế vụ "tươi tấp thế đực".

✓ **Chuyên viên, kiểm soát viên thuế** đảm trách công tác quản lý thuế nói chung, bao gồm quản lý thu thuế, hành chính, tổ chức cán bộ, ấn chỉ thuế, kế hoạch, dự toán, thống kê thuế, tuyên truyền hỗ trợ đối tượng nộp thuế.

Do công việc đòi hỏi trình độ nghiệp vụ cao, con mắt quản lý tổng thể và tư duy chiến lược nên chuyên viên, kiểm soát viên thuế nhất thiết phải được đào tạo từ trình độ đại học trở lên.

Ngoài ra, nếu bạn được đào tạo căn bản về tin học và nắm được kiến thức về thuế, bạn có thể làm việc trong ngành thuế ở các bộ phận xử lý dữ liệu.

✓ **Thanh tra viên thuế** thực hiện việc thanh tra, kiểm tra và xử lý tố tụng về thuế, giúp cho công tác tổ chức quản lý thuế đạt hiệu quả cao, hạn chế sai sót, gian lận.

Công việc của các thanh tra viên thường rất vất vả và nhiều thử thách. Bạn phải đối mặt với vô vàn thủ đoạn gian lận thuế và cả những mưu đồ dụ dỗ, mua chuộc của nhiều đối tượng nộp thuế. Tuy nhiên, bản lĩnh nghề nghiệp cao, vững vàng về nghiệp vụ và tấm lòng trong sáng sẽ giúp bạn vượt qua những thử thách cam go nhất, xứng đáng là người cán bộ thuế tận tụy, mẫu mực và giỏi giang.

Khi mới vào ngành, bạn sẽ công tác ở các đội, trạm thuế (thuộc chi cục) hoặc các phòng (thuộc cục) và các ban (thuộc Tổng cục). Sau một thời gian nỗ lực phấn đấu, với năng lực và nhiệt huyết, được đồng nghiệp tin nhiệm, bạn có thể trở thành cán bộ lãnh đạo ở các bộ phận đó.

Khi đó, bạn đã thực sự thành đạt trên cương vị của mình. Tuy nhiên, vị trí thành đạt ấy đồng thời cũng đặt ra cho bạn nhiều trọng trách phải gánh vác.

Trong điều kiện nền kinh tế thị trường, với sự phát triển nhanh và mạnh của đất nước hiện nay, các đối tượng nộp thuế ngày càng nhiều về số lượng cũng như lớn về quy mô. Bởi vậy, công việc của người cán bộ thuế không ngừng tăng lên với yêu cầu về năng lực, phẩm chất đạo đức, tâm huyết, nhiệt tình ngày càng cao.

Công việc của cán bộ thuế ngày nay là sự giao thoa của nhiều ngành nghề với năng lực toàn diện. Họ là:

* *Nhà nghiên cứu lý thuyết, ứng dụng thực tiễn* để đưa các chính sách thuế vào cuộc sống. Tham mưu cho các cơ quan có thẩm quyền trong việc nghiên cứu, ban hành hệ thống chính sách pháp luật về thuế.

* *Nhà quản lý về thuế* đối với các tổ chức, cá nhân thuộc đối tượng nộp thuế. Lập dự toán thu thuế và tổ chức thực hiện dự toán đó.

* *Nhà truyền thông* để tuyên truyền, hướng dẫn, giúp đỡ nhân dân có những nhận thức đúng đắn, hiểu và thực hiện nghĩa vụ cao cả đối với đất nước qua việc nộp thuế.

* *Thanh tra viên* để kiểm tra quá trình chấp hành nghĩa vụ nộp thuế của các đối tượng nộp thuế, bảo đảm việc nộp thuế thực hiện đúng pháp luật. Xử lý vi phạm hành chính về thuế và giải quyết khiếu nại về thuế.

* *Người có quyền yêu cầu cơ sở kinh doanh* cung cấp sổ kế toán, hóa đơn, chứng từ và những hồ sơ tài liệu khác có liên quan đến việc tính thuế, nộp thuế. Đồng thời yêu cầu các tổ chức tín dụng, ngân hàng và tổ chức, cá nhân có liên quan khác cung cấp tài liệu liên quan đến việc tính, nộp thuế của cơ sở kinh doanh.

* *Hướng dẫn viên* nhiệt tình, giúp các cơ sở kinh doanh hiểu biết về chế độ đăng ký, kê khai thuế, nộp thuế theo đúng quy định.

* *Thông tin viên* khi cần thông báo cho cơ sở kinh doanh trong trường hợp họ chưa thực hiện đầy đủ các nội dung công việc của mình, chẳng hạn chưa gửi tờ khai thuế, chưa nộp thuế đúng thời hạn hoặc nộp thiếu tiền thuế v.v....

* *Người thủ thư cần mẫn* khi lưu giữ để nghiên cứu và sử dụng số liệu, tài liệu mà cơ sở kinh doanh cũng như các đối tượng khác cung cấp theo chế độ quy định.

* Nhà hoạch định khi tự ấn định một số căn cứ tính thuế đối với một số cơ sở kinh doanh không thực hiện hoặc thực hiện không đúng chế độ kế toán, hóa đơn, chứng từ; không kê khai hoặc kê khai không đúng căn cứ để tính thuế, cũng như không chứng minh được các căn cứ đã ghi trong tờ khai thuế theo yêu cầu của cơ quan thuế v.v... Phản ứng nhanh và tỉnh táo là yêu cầu thiết yếu đối với những cán bộ thuế lúc này.

HÀNG CHẾ SỐ 4

CÁN BỘ THUẾ LÀM VIỆC Ở ĐÂU ?

Môi trường làm việc của cán bộ thuế tương đối rộng. Bạn hãy tự so sánh với năng lực và sở thích của mình, xem bạn có thích hợp với những địa chỉ làm việc dưới đây không.

Hiện nay, ở Việt Nam có hai hệ thống cơ quan quản lý thuế:

- * Cơ quan thuế
- * Cơ quan hải quan

Hai hệ thống cơ quan này đều trực thuộc Bộ Tài chính.

Cùng làm nhiệm vụ quản lý thuế, vậy đâu là điểm khác biệt giữa hai hệ thống cơ quan thuế và cơ quan hải quan? Tại sao lại phải phân ra như vậy? Chúng ta hãy cùng khám phá nhé!

➤ **Hệ thống cơ quan thuế**

Đây là nơi thực hiện công việc quản lý thuế nói chung, đồng thời quản lý các hình thức thuế đánh vào những hoạt động sản xuất, kinh doanh v.v... ở trong nước.

Hệ thống cơ quan thuế bao gồm:

✓ **Tổng cục Thuế** quản lý về thuế trên phạm vi toàn quốc.

Tổng cục Thuế có các ban chức năng cụ thể như: Ban Pháp chế chính sách, Ban Dự toán thu thuế, Ban Hợp tác quốc tế, Ban Tuyên truyền hỗ trợ, Ban Thanh tra, Ban Tổ chức cán bộ, Ban Tài vụ quản trị, Văn phòng Tổng cục, các Ban quản lý theo sắc thuế và đối tượng nộp thuế v.v...

✓ **Cục thuế** quản lý về thuế trên địa bàn các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Cục thuế có các phòng chức năng cụ thể như: phòng tổ chức cán bộ, phòng xử lý dữ liệu, phòng dự toán tổng hợp, phòng tổng hợp - xử lý dữ liệu, phòng hành chính, phòng tuyên truyền hỗ trợ, các phòng thanh tra, phòng quản lý ấn chỉ, phòng tài vụ, và các phòng quản lý doanh nghiệp.

✓ **Chi cục thuế** quản lý thuế trên địa bàn các huyện, quận, thị xã, thành phố trực thuộc tỉnh.

Chi cục thuế có các đội, tổ, trạm chức năng cụ thể như: tổ hành chính, tổ xử lý dữ liệu, tổ thanh tra kiểm tra, tổ quản lý ấn chỉ, công các đội thuế, trạm thuế theo đối tượng và địa bàn.

— Bạn nghĩ sao nếu chúng ta chỉ cần ngồi nhà, với vài thao tác đơn giản, đã có thể nộp được thuế qua mạng Internet?

Đấy quả là một đột phá trong thủ tục và công nghệ của ngành thuế. Lúc đó, sự công bằng của hệ thống thuế và sự niềm nở của thủ tục hành chính không còn ám ảnh người đi nộp thuế nữa. Công việc của cán bộ thuế cũng sẽ được giảm nhẹ rất nhiều.

Ở một số nước phát triển, việc này đã được tiến hành từ lâu. Còn ở nước ta, ngành thuế đang rất nỗ lực để hiện đại hóa chính mình. Có thể trong một tương lai không xa, điều ấy sẽ trở thành hiện thực.

➤ **Hệ thống cơ quan hải quan**

Nếu hệ thống cơ quan thuế quản lý thuế nói chung và các hình thức thuế trong nước (tức là "đối nội") thì hệ thống cơ quan hải quan chịu trách nhiệm về công việc "đối ngoại".

Cụ thể, hệ thống cơ quan hải quan thực hiện các chức năng như quản lý, kiểm tra, giám sát hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu; điều tra, chống

buôn lậu; đảm bảo an ninh kinh tế; tăng cường quan hệ hợp tác kinh tế quốc tế; trực tiếp quản lý thu thuế xuất khẩu, nhập khẩu và các sắc thuế đánh vào hàng nhập khẩu.

Tương tự hệ thống cơ quan thuế, hệ thống cơ quan hải quan cũng bao gồm Tổng cục Hải quan, các cục hải quan, chi cục hải quan các cửa khẩu.

Như vậy, trở thành một cán bộ thuế, tùy vào điều kiện, nguyện vọng và năng lực cá nhân, bạn có thể làm việc tại hệ thống cơ quan thuế hay hệ thống cơ quan hải quan.

Tuy hai hệ thống cơ quan này có những chức năng, nhiệm vụ cụ thể khác nhau, nhưng nếu là một cán bộ thuế có đầy đủ năng lực và phẩm chất cần thiết, bạn có thể làm việc ở bất cứ đâu. Cơ quan nào cũng luôn sẵn sàng đón nhận những cán bộ thuế tài năng và nhiệt huyết.

Bên cạnh đó, với kiến thức chuyên môn về thuế, bạn có địa chỉ làm việc tương đối đa dạng. Ngoài hai hệ thống cơ quan thuế và hải quan, bạn còn có thể tham gia vào những lĩnh vực dưới đây:

➤ Tư vấn thuế

Nộp thuế là nghĩa vụ và quyền lợi của mỗi công dân. Nhưng hệ thống thuế của một quốc gia với các sắc thuế cũng như các quy định

tương đối phức tạp. Không phải ai cũng hiểu biết về thuế để có thể chấp hành được đầy đủ và chính xác. Với kiến thức sâu rộng cũng kinh nghiệm trong ngành thuế, bạn có thể giúp các cá nhân, doanh nghiệp, tổ chức về lĩnh vực này. Hiện nay, ở Việt Nam đã xuất hiện nhiều công ty thực hiện dịch vụ tư vấn thuế.

Là nhà tư vấn về thuế, bạn sẽ nghiên cứu những trường hợp cụ thể của người cần tư vấn, từ đó đưa ra những lời khuyên, chia sẻ kinh nghiệm, giúp các đối tượng nộp thuế hiểu rõ ràng và thực hiện tốt nhất nghĩa vụ nộp thuế của mình.

Công việc tư vấn thuế sẽ rất thích hợp với bạn nếu bạn sở hữu khả năng diễn đạt súc tích, tính cách dễ gần và điềm đạm.

➤ Kế toán, kiểm toán

Các lĩnh vực thuế và kế toán, kiểm toán luôn gắn bó chặt chẽ với nhau.

Khi học ngành thuế trong các trường đại học, cao đẳng, chắc chắn bạn cũng sẽ được đào tạo rất cơ bản về kế toán, kiểm toán. Tức là, bạn có thể trở thành một nhân viên kế toán hay một kiểm toán viên. Muốn biết chi tiết hơn, bạn có thể tìm đọc các cuốn *Nghề kế toán* và *Nghề kiểm toán* trong cùng Tủ sách hướng nghiệp - Nhất nghiệp tình.

► Đại lý làm thủ tục hải quan

Đây là loại hình dịch vụ mới hình thành ở Việt Nam nhưng đã hứa hẹn một tương lai phát triển rực rỡ, có thể bùng lên khi xu thế toàn cầu hóa được đẩy mạnh.

Đại lý làm thủ tục hải quan là một đơn vị đứng ra thay mặt người có hàng hóa xuất khẩu hay nhập khẩu để thực hiện mọi trách nhiệm của người khai hải quan theo quy định của Luật Hải quan. Với những kiến thức về thuế, hải quan và các vấn đề liên quan đến xuất nhập khẩu hàng hóa, bạn có thể là một nhân viên, thậm chí chuyên gia giỏi giang, được trọng dụng trong lĩnh vực này.

► Nhà tư phạm đào tạo nhân lực cho ngành thuế

Hiện nay, hầu hết các trường thuộc khối kinh tế, từ trung cấp, cao đẳng đến đại học đều có các giờ học về thuế. Ngoài ra, ngành thuế cũng thường xuyên tổ chức đào tạo, bồi dưỡng kiến thức và nghiệp vụ cho nhân viên của mình. Nếu bạn được đào tạo chính quy về thuế, lại có năng khiếu và yêu nghề tư phạm, bạn hoàn toàn có thể trở thành người truyền đạt kiến thức thuế cho sinh viên kinh tế, người làm công tác tài chính, kế toán tại các doanh nghiệp, hay thậm chí cho cả các cán bộ thuế.

📖 HÀNG GHỀ SỐ 5

► BẠN CÓ NÊN CHỌN NGÀNH THUẾ ?

Công việc của người cán bộ thuế nhiều vất vả, làm gian nan nhưng cũng đầy niềm vui, hạnh phúc. Vui khi hoàn thành công việc được giao không sai sót, góp phần vào tổng thu ngân sách của Nhà nước, vui khi giải thích, thuyết phục được một doanh nghiệp nào đó hiểu và chấp hành đầy đủ nghĩa vụ nộp thuế của mình.

Bạn có nên chọn con đường của một cán bộ thuế cho tương lai không? Chúng ta hãy cùng tìm câu trả lời ở *Hàng ghế số 5* qua những thuận lợi và khó khăn của nghề.

► Những lý do để bạn chọn ngành thuế

▼ Cơ hội việc làm lớn

Hiện nay, ngành thuế nước ta không ngừng lớn mạnh và hoàn thiện về quy mô, cơ cấu tổ chức. Bởi vậy, yêu cầu về một đội ngũ cán bộ thuế có năng lực, nhiệt tình, làm việc hiệu quả được đặt ra ngày càng cao.

Trong ngành thường xuyên có các đợt thi tuyển nhằm lựa chọn những người có khả năng vào công tác. Vậy nên cơ hội để bạn trở thành cán bộ thuế là rất rõ ràng.

Ngoài ra, với kiến thức về thuế, bạn có thể lọt vào tầm ngắm của rất nhiều cơ quan, tổ chức kinh tế, doanh nghiệp, công ty trên thị trường. Khi đó, bạn có thể trở thành cán bộ tư vấn thuế, cán bộ tài chính, kế toán, kiểm toán. Đó là không kể tới công việc giảng dạy về thuế. Xu hướng trên ngày càng phát triển và tạo ra nhiều cơ hội việc làm phong phú cho những người tốt nghiệp ngành thuế.

▼ Nghề nghiệp và thu nhập ổn định

Điều này khá dễ hiểu khi bạn làm việc trong ngành thuế. Cơ quan thuế là cơ quan nhà nước, cán bộ thuế là công chức nhà nước nên trước hết được hưởng đầy đủ các quyền lợi và nghĩa vụ của một công chức nhà nước thông thường.

Mặt khác, trong hệ thống cơ quan quản lý tài chính Nhà nước, cơ quan thuế đóng vai trò quan trọng trong việc thực thi hệ thống chính sách thuế, tạo ra nguồn thu cho ngân sách Nhà nước. Bởi vậy, so với một số ngành khác trong khối các cơ quan nhà nước, cán bộ thuế có mức thu nhập cao hơn nhờ được hưởng thêm một hệ số lương nhất định trên ngạch lương chung của công chức nhà nước.

▼ Công việc thú vị

Bạn đừng tưởng làm việc trong ngành thuế là công việc khô khan, lặp lại và nhàm chán. Người cán bộ thuế thường xuyên phải tiếp xúc với nhiều đối tượng nộp thuế khác nhau. Đặc trưng, đặc điểm của các đối tượng đó cũng rất khác biệt. Không có sự nhay bén, linh hoạt, sáng tạo trên cơ sở nắm vững pháp luật và các chính sách thuế, cán bộ thuế không thể hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Tất nhiên, công việc ấy có thực sự thú vị hay không còn phụ thuộc rất nhiều vào chính sở thích, năng lực của bạn. Chẳng hạn nếu những con số hay phép tính cộng trừ nhân chia lúc nào cũng khiến bạn bị căng thẳng thì làm sao bạn có thể thấy công việc gắn với con số như ngành thuế là thú vị được!

Những thuận lợi trên của ngành thuế có hấp dẫn bạn? Còn rất nhiều những điểm thú vị khác trong nghề nghiệp này, bạn hãy tự tìm ra cho riêng mình.

► Những khó khăn bạn sẽ phải đối mặt

1. Học về thuế và được làm việc tại các cơ quan thuế là mơ ước của không ít bạn trẻ. Tuy nhiên, để mơ ước đó trở thành hiện thực không phải là điều dễ dàng.

Chỉ tiêu biên chế của cơ quan thuế phụ thuộc vào định mức biên chế và tiền lương của ngành trong từng thời kỳ. Do vậy việc bạn có trở thành một cán bộ thuế hay không phụ thuộc vào nhiều yếu tố như: bạn có được dịp tham gia kỳ thi tuyển công chức của ngành hay không, và bạn có vượt qua kỳ thi tuyển đó không.

Các kỳ thi tuyển công chức của ngành thuế không được tổ chức thường xuyên hàng năm mà có thể hai hoặc ba năm một lần. Do vậy, nếu có thể khi tốt nghiệp đại học, cao đẳng, trung cấp v.v..., bạn sẽ phải chờ nhiều tháng, thậm chí một vài năm cho đến đợt thi tuyển. Trong thời gian chờ đợi, bạn có thể tích cực chuẩn bị, trau dồi thêm kiến thức và phẩm chất.

Bạn cũng hãy nhớ rằng ngoài các cơ quan thuế và hải quan, với kiến thức chuyên môn về

thuế, bạn hoàn toàn có thể làm việc ở các doanh nghiệp, tổ chức, cơ sở đào tạo.

2. Làm việc trong ngành thuế, bạn có thể phải tiếp xúc với nhiều đối tượng muốn trốn thuế. Họ sẽ tìm mọi thủ đoạn để mua chuộc, thậm chí gây áp lực, đe dọa bạn. Lữ Nhân từng nói: "Tôi không sợ khó, tôi không sợ khổ, tôi chỉ sợ không chiến thắng được bản thân mình". Vượt qua những thủ đoạn mua chuộc, đe dọa kia không phải lúc nào cũng dễ dàng.

Vấn đề quan trọng là bạn phải có bản lĩnh nghề nghiệp vững vàng để vượt qua những cám dỗ, có năng lực chuyên môn giỏi để phát hiện mọi sai lệch trong sổ sách, chứng từ, và đặc biệt là lòng yêu nghề để đi trên con đường nhiều thử thách của nghề nghiệp. Hãy kiên trì gieo hạt giống niềm tin để gặt hái mùa vàng thành công!

HÀNG CHẾ SỞ 4

➤ CHUẨN BỊ HÀNH TRANG VÀO NGÀNH THUẾ

Chọn đúng ngành, đúng nghề không chỉ là chọn nghề mình thích, mà còn là chọn nghề nghiệp hợp với khả năng của mình. Chúng ta hãy cùng kiểm tra xem bạn cần gì trong hành trang để phấn đấu trở thành một cán bộ thuế năng động, sáng tạo và giỏi giang, tâm huyết.

➤ Các kiến thức cần có với cán bộ thuế

• Kiến thức về kinh tế nói chung

Cũng như mọi cán bộ tài chính khác, cán bộ thuế cần am tường các kiến thức chung về kinh tế. Một nền tảng kiến thức vững chắc về kinh tế học vi mô, kinh tế học vĩ mô, kinh tế học công cộng v.v... sẽ giúp người cán bộ thuế có cái nhìn bao quát, tổng thể trước mọi biến động của tình hình kinh tế.

Theo nghĩa Hán Việt, "vĩ" là "to, lớn" còn "vi" là "nhỏ".

Kinh tế vi mô nghiên cứu về nền kinh tế tổng thể, tương với kinh tế vĩ mô chỉ nghiên cứu trên các đơn vị kinh tế cá biệt (tức là đi sâu vào từng doanh nghiệp, đơn vị sản xuất v.v...)

Không chỉ quản lý thuế đơn thuần, cán bộ thuế còn là người nghiên cứu, tìm hiểu, đánh giá các tiêu chuẩn của hệ thống thuế, tham mưu cho các cơ quan có thẩm quyền trong việc hoạch định chính sách thuế. Tiếp xúc trực tiếp với công tác quản lý thuế hàng ngày nên chính cán bộ thuế là người hiểu thấu đáo nhất những vấn đề thuế đang phát sinh.

Điều chúng ta biết chỉ là một giọt nước,
điều không biết mình mang như đại dương.

Albert Einstein

Nhà vật lý học vĩ đại thế kỷ XX

✓ Kiến thức về thuế

Đây là phần kiến thức nghiệp vụ bắt buộc đối với mỗi cán bộ thuế. Tuy nhiên, không chỉ ở cán bộ thuế, kiến thức về thuế còn cần thiết và quan trọng đối với bất cứ ai tham gia vào các ngành kinh tế, tài chính, kế toán.

Người cán bộ thuế cần phải thuộc lòng và hiểu sâu sắc, coi các quy định của pháp luật thuế là sách "gối đầu giường". Họ phải biết vận dụng một cách đầy đủ, đúng đắn nhất các quy định đó trong công tác quản lý thuế với vô vàn tình huống kinh tế phát sinh không có trong sách vở.

✓ Kiến thức về tài chính, kế toán

Công việc nào muốn hoàn thành tốt cũng phải trên cơ sở của sự hiểu biết kỹ lưỡng và thấu đáo về đối tượng.

Người cán bộ thuế thực hiện việc quản lý, đơn đốc, kiểm tra, thanh tra tình hình chấp hành nghĩa vụ nộp thuế cũng như tình hình thực hiện chế độ hóa đơn, chứng từ, sổ sách kế toán của các đối tượng nộp thuế. Do vậy, yêu cầu không thể thiếu đối với họ là phải nắm thật vững các quy định về chế độ quản lý tài chính, sử dụng hóa đơn chứng từ trong hoạt động sản xuất kinh doanh. Ngoài ra, còn có rất nhiều kiến thức liên quan đến hoạt động kế toán của các cơ sở kinh doanh v.v...

✓ Kiến thức về tin học

Hiện nay, với số lượng và quy mô ngày càng mở rộng của các đối tượng nộp thuế, công tác quản lý thuế cần nhờ đến sự trợ giúp rất lớn của Công nghệ thông tin.

Ở Việt Nam, công cuộc cải cách hành chính thuế, hiện đại hóa, tin học hóa trong quản lý thuế đang được triển khai mạnh mẽ. Ngành thuế nước ta hướng tới mục tiêu đến năm 2010 "xây dựng ngành hiện đại, chuyên nghiệp, đạt chuẩn quốc tế". Do vậy, nhất thiết người cán bộ thuế phải có kiến thức về tin học để thực hiện tốt quy trình quản lý thuế trên máy vi tính.

Kiến thức tin học mà cán bộ thuế thường sử dụng là quản trị mạng và xử lý dữ liệu. Ngoài ra, các kiến thức về xây dựng phần mềm, xây dựng hệ thống hạ tầng truyền thông, triển khai ứng dụng cũng rất cần thiết đối với những cán bộ thuế làm công tác tổng hợp, xử lý thông tin.

70% thao tác trong ngành thuế Việt Nam hiện nay đã được tin học hóa. Tổng cục Thuế Việt Nam đã đạt giải thưởng quốc tế về Công dụng Công nghệ thông tin đạt hiệu quả cao trong khu vực châu Á - Thái Bình Dương và là một trong mười đơn vị, cá nhân tiêu biểu của cả nước vinh dự nhận giải thưởng Sao Khuê của Hiệp hội Phần mềm Việt Nam VINASA.

✓ Kiến thức về ngoại ngữ

Trong điều kiện hội nhập kinh tế quốc tế hiện nay, công việc của người cán bộ thuế (đặc biệt là khu vực các cơ quan hải quan) sẽ phải sử dụng nhiều ngoại ngữ, nhất là ngoại ngữ chuyên ngành kinh tế, thương mại.

Nếu bạn hoạt động trong lĩnh vực quản lý thuế đối với các hoạt động kinh tế đối ngoại, các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài hay trong việc thực hiện các hiệp định, cam kết về thuế với các nước, khối liên minh kinh tế trên thế giới, sử dụng thành thạo tiếng Anh sẽ trở thành yêu cầu tối thiểu.

Ngoài ra, hãy chịu khó học thêm một ngoại ngữ thông dụng nữa mà bạn ưa thích, như tiếng Pháp, tiếng Trung Quốc, tiếng Nhật Bản,... chẳng hạn. Mỗi quan hệ đối tác tin cậy ngày càng rộng mở và thân thiện giữa nước ta với các quốc gia nói những ngôn ngữ đó sẽ giúp bạn có nhiều cơ hội để khẳng định mình trong nghề nghiệp.

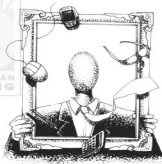
➤ Những tố chất cần thiết với cán bộ thuế

✓ Khách quan

Thường xuyên đối mặt với các vi phạm trong lĩnh vực thuế, nhất thiết người cán bộ thuế phải rất khách quan trong công việc. Khi đã nắm bắt được tình hình một cách cụ thể, chi tiết, sự

khách quan này sẽ giúp cho công tác quản lý thuế được thực hiện đúng đắn, phù hợp. Chính sách thuế được chấp hành đầy đủ, đảm bảo quyền lợi và nghĩa vụ của cơ quan thuế cũng như các đối tượng nộp thuế là kết quả của tính khách quan trong công việc. Đây là đạo đức nghề nghiệp cao quý của cán bộ thuế.

✓ Trung thực

"Chính xác, đầy đủ và kịp thời nhất" là cụm từ miêu tả sinh động chất lượng công việc của người cán bộ thuế. Không ít trường hợp các đối tượng nộp thuế tìm mọi cách trốn tránh, che giấu, thậm chí mua chuộc cán bộ thuế nhằm giảm mức thuế phải nộp của mình. Do vậy, người cán bộ thuế chân chính phải là người trung thực, liêm chính trong công việc, tất cả vì sự nghiêm chỉnh của công tác quản lý thuế.

✓ **Nhẫn nại, tận tụy và tinh thần trách nhiệm**

Công tác của người cán bộ thuế đòi hỏi phải dành nhiều thời gian cho công việc, từ việc nghiên cứu hệ thống văn bản pháp luật thuế (thường rất

đồ sộ) đến việc kiểm tra sự chính xác của các chứng từ trong công tác thuế (thường rất chi tiết, cụ thể và đòi hỏi tính chính xác cao). Không có sự nhẫn nại và tận tụy, bạn khó hoàn thành tốt công việc của mình.

Người cán bộ thuế chịu trách nhiệm về một trong những nguồn thu chính của ngân sách Nhà nước. Bởi vậy, nghề nghiệp này yêu cầu tinh thần trách nhiệm rất cao. Bạn phải hiểu rõ trọng trách của mình và luôn thực hiện mọi việc đúng quy cách.

✓ **Chính xác, cẩn thận**

Thuế luôn thể hiện ra bằng những con số. Để có được những con số chính xác, phản ánh được thực tế sản xuất kinh doanh của các cơ sở kinh doanh, tình hình chấp hành nghĩa vụ nộp thuế của họ và số thu của Nhà nước, người cán bộ thuế phải có sự cẩn thận, nghiêm túc cao độ trong công việc của mình.

Như mọi ngành nghề khác, không dễ dàng chút nào để là cán bộ thuế giỏi. Nếu bạn đã có sự đam mê, mong ước trở thành cán bộ thuế, ngay từ bây giờ hãy rèn luyện những tố chất trên. Một điều quan trọng khác là bạn hãy nỗ lực trong quá trình học tập để có được những kiến thức cần thiết cho nghề nghiệp tương lai.

HÀNG GHẾ SỐ 7

HỌC NGÀNH THUẾ Ở ĐÂU ?

Trong thời đại thông tin phong phú, đa dạng như hiện nay, bạn có thể học về thuế qua rất nhiều nguồn tư liệu khác nhau. Quan trọng là khi tiếp cận với các nguồn tư liệu ấy, bạn phải tỉnh táo để hệ thống lại kiến thức, chọn lọc những gì cần thiết cho mình giữa “biển” thông tin khổng lồ có thể khiến bạn bị “chìm ngهم” trong đó bất cứ lúc nào.

Học ở các cơ sở đào tạo

Hiện nay, thuế là kiến thức chuyên ngành cơ bản, cần thiết trong tất cả các ngành tài chính, kế toán, kiểm toán. Do đó, kiến thức về thuế được đào tạo ở hầu hết các trường kinh tế từ trung cấp, cao đẳng đến đại học và sau đại học. Trong đó, *Học viện Tài chính* là cơ sở duy nhất hiện nay được phép đào tạo cử nhân kinh tế chuyên ngành Thuế và chuyên ngành Kiểm tra Giám sát Hải quan.

Tuy nhiên bạn cũng hoàn toàn có thể trở thành cán bộ thuế khi bạn tốt nghiệp các trường đại học kinh tế khác như *Trường Đại học Kinh tế quốc dân*, *Trường Đại học Thương mại*, *Trường Đại học Ngoại thương*, *Trường Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh*, v.v...

Trên thực tế, luật thuế được sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện liên tục. Bởi vậy, nếu bạn chỉ học ở trường thì không đủ. Bạn phải bám sát đời sống để nắm bắt được sớm nhất những biến động, thay đổi liên tục của tình hình kinh tế trong và ngoài nước.

Học qua sách vở

Bạn còn ngồi trên ghế trường phổ thông mà đã muốn bắt đầu tìm hiểu những kiến thức cơ bản về thuế?

Bạn có thể tìm đọc các giáo trình về thuế của các trường đại học như *Giáo trình Lý thuyết thuế* và *Giáo trình Nghiệp vụ thuế* của Học viện Tài chính, *Giáo trình Thuế* của Trường Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh, *Giáo trình Quản lý thuế* của Trường Đại học Kinh tế Quốc dân; và một số tài liệu về thuế của các trường đại học, cao đẳng khác.

Ngoài ra, bạn có thể tìm hiểu và nghiên cứu hệ thống chính sách thuế ở Việt Nam qua các văn bản như *Luật thuế*, *Pháp lệnh thuế*, nghị định của Chính phủ, thông tư của Bộ Tài chính, các công văn của Tổng cục Thuế, v.v...

Các văn bản này thường được hệ thống hóa, in thành sách và bán tại các nhà sách lớn trên toàn quốc.

► Học qua mạng Internet

Nếu có điều kiện, tại sao bạn lại không nhờ tới kho tàng thông tin lớn nhất của nhân loại: mạng toàn cầu Internet.

Vào trang tìm kiếm Google hoặc Vinaseek, đánh từ khóa "Ngành thuế", một thế giới thông tin phong phú sẽ mở ra trước mắt bạn.

Toa tàu số 22 xin giới thiệu với bạn một vài trang web bạn có thể tham khảo.

Trang web của Bộ Tài chính:

<http://mof.gov.vn>

Trang web của Bộ Kế hoạch và Đầu tư:

<http://mpt.gov.vn>

Trang web của Tổng cục Thuế:

<http://gdt.gov.vn>

Trang web của Tổng cục Hải quan:

<http://customs.gov.vn>

Ngoài ra, còn có trang web của các cục thuế địa phương.

Hãy học tập như là anh phải sống mỗi mãi, hãy sống như là anh phải chết ngày mai

Đanh ngôn

📖 HÀNG GHẾ SỐ 2

► BẠN QUYẾT ĐỊNH

Hàng ghế đặc biệt này dành cho bạn, người đã quyết định lựa chọn Toa tàu số 22. Chào mừng các bạn, những cán bộ thuế tương lai đầy tài năng và khát vọng.

Điều quan trọng đầu tiên là bạn hãy trang bị cho mình những kiến thức cơ bản về kinh tế nội chung và thuế nói riêng. Không chỉ đọc sách kinh tế hay sách về thuế, bạn nên chú ý quan sát những hoạt động thực tiễn xung quanh. Bởi thuế luôn gắn liền với đời sống.

Hiện nay, các cơ quan thuế có rất nhiều hình thức tuyên truyền, phổ biến pháp luật về thuế cho người dân. Việc tuyên truyền, phổ biến đó có thể được thực hiện qua các phương tiện truyền thông đại chúng như các đài phát thanh, truyền hình, báo, tạp chí, áp phích, tờ rơi hoặc sách hướng dẫn v.v...

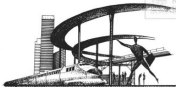
Bạn có thể theo dõi chuyên mục *Tìm hiểu Pháp luật thuế* phát trên kênh VTV2 của Đài truyền hình Việt Nam. Chuyên mục này được tổ chức dưới hình thức thi giữa các đội tuyển. Bạn hãy thử đặt mình vào vị trí của người trong cuộc, tìm hiểu và thử trả lời các câu hỏi của chương trình để tự đánh giá xem mình đã hiểu được đến

đầu, phần nào còn chưa hiểu, để có thể nghiên cứu, bổ sung thêm.

Một phương pháp hiệu quả khác là tìm hiểu về thuế qua cha mẹ, anh chị... cũng như các anh chị sinh viên các ngành kinh tế để có được những lời khuyên thiết thực.

Mong rằng bạn sẽ chuẩn bị được những kiến thức ban đầu về kinh tế nói chung và thuế nói riêng trong hành trang bước vào con đường đã chọn; trở thành người cán bộ thuế mẫu mực, để nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua.

Theo quan niệm của cả phương Đông và phương Tây, số 8 là con số của sự nỗ lực và thành công. Chúc các bạn may mắn!!!

▶ HÀNG GHÉ SỐ 9

▶ BẠN MUỐN BIẾT

▶ **Lược sử ngành thuế Việt Nam**

Ngay từ ngày đầu thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sáng suốt chú trọng đến công tác tài chính và thuế, Ngành Thuế và ngành Tài chính ra đời vào ngày 28-8-1945 với nhiệm vụ thực hiện các hoạt động về thuế và tài chính.

Trong lĩnh vực thuế, Nhà nước ta đã tiến hành xây dựng một hệ thống thuế hợp lý, công bằng. Các sắc thuế lần lượt được ban hành và được sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện. Từ đó đến nay, ngành thuế và hệ thống thuế luôn là một trong những chính sách vĩ mô quan trọng để thực hiện thắng lợi nhiệm vụ cách mạng trong các thời kỳ lịch sử của dân tộc.

Trong giai đoạn 1945 - 1954, công tác thuế là công cụ động viên nguồn lực to lớn để phục vụ cho cuộc kháng chiến chống Pháp, khuyến khích phát triển kinh tế ở các vùng giải phóng. Ngành Thuế đã luôn nỗ lực để đảm bảo cho bộ ta ăn no, đánh thắng cường như đảm bảo nguồn lực tài chính cho Nhà nước Việt Nam non trẻ ổn định và phát triển. Đỉnh cao là đã huy động được nguồn

lượng thực, tiền vốn cần thiết cho thắng lợi của chiến dịch Điện Biên Phủ "chấn động địa cầu".

Trong giai đoạn 1954 - 1975, ngành Thuế đã vượt qua mọi khó khăn, động viên được nguồn tài chính cần thiết, đảm bảo nguồn thu của Nhà nước ngày càng tăng để đáp ứng cho công cuộc xây dựng Chủ nghĩa xã hội, xây dựng hậu phương lớn ở miền Bắc và chi viện chiến trường miền Nam, góp phần làm nên đại thắng mùa xuân năm 1975, thống nhất hoàn toàn đất nước.

Từ sau năm 1975 đến nay, hệ thống chính sách thuế ngày càng được hoàn thiện. Hệ thống quản lý thu thuế được kiện toàn cả về tổ chức bộ máy, con người và các quy trình thủ tục. Năm 1990, tổ chức bộ máy thu thuế mới được thành lập, giúp ngành Thuế hoàn thành vượt mức nhiệm vụ được giao.

Nguồn thu từ thuế ngày càng chiếm vị trí chủ yếu trong tổng thu của ngân sách Nhà nước. Nguồn lực tài chính vững mạnh từ thuế đã tạo điều kiện cho Nhà nước duy trì và phát triển hệ thống chính trị, tăng cường xây dựng các cơ sở hạ tầng, xóa đói giảm nghèo, đưa nước ta vượt qua những khó khăn thử thách và từng bước khẳng định vị thế chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội của mình trên trường quốc tế, "sánh vai với các cường quốc năm châu" như lòng mong mỏi của Bác Hồ.

Ghi nhận những đóng góp tích cực của đội ngũ cán bộ công chức ngành thuế trong 60 năm qua, Đảng, Nhà nước, các ngành, các cấp đã phong tặng nhiều danh hiệu cao quý cho các tập thể, cá nhân trong ngành.

Ngày 9-8-2004, Chủ tịch nước ký quyết định tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh - huân chương cao quý nhất cho ngành Thuế do có nhiều công lao đóng góp vào sự nghiệp của Đảng và của dân tộc.

Trong điều kiện hội nhập kinh tế quốc tế hiện nay, công cuộc cải cách thuế ở nước ta đang được tiến hành mạnh mẽ, tích cực để nâng vị thế ngành thuế Việt Nam lên tầm cao mới, đáp ứng yêu cầu thời đại, xây dựng tổ chức quản lý thuế nước ta ngang tầm với các quốc gia trong khu vực và trên thế giới.

Hệ thống thuế ở Việt Nam hiện nay

Gồm các Luật thuế và Pháp lệnh thuế dưới đây:

- Luật thuế Giá trị gia tăng
- Luật thuế Tiêu thụ đặc biệt
- Luật thuế Xuất khẩu, nhập khẩu
- Luật thuế Thu nhập doanh nghiệp
- Luật thuế Bỏ dụng đất nông nghiệp
- Luật thuế Chuyển quyền sử dụng đất

- Pháp lệnh thuế Thu nhập đối với người có thu nhập cao

- Pháp lệnh thuế Tài nguyên

- Pháp lệnh thuế Nhà, đất

Ngoài ra, ở Việt Nam còn có một số loại lệ phí, khoản thu mang tính chất thuế như lệ phí trước bạ, thuế môn bài...

Chúng ta hãy cùng tìm hiểu sơ qua nội dung cơ bản của các sắc thuế trên.

- ✓ **Thuế Giá trị gia tăng** là thuế tính trên phần giá trị tăng thêm của hàng hóa, dịch vụ qua các giai đoạn luân chuyển từ sản xuất, kinh doanh đến tiêu dùng. Thuế này thu vào những tổ chức, cá nhân có hoạt động sản xuất, kinh doanh các hàng hóa, dịch vụ chịu thuế và các tổ chức, cá nhân khác có hoạt động nhập khẩu hàng hóa chịu thuế. Hàng hóa dịch vụ chịu thuế là các hàng hóa, dịch vụ dùng cho sản xuất, kinh doanh và tiêu dùng ở Việt Nam (trừ 29 nhóm không thuộc diện chịu thuế).

- ✓ **Thuế Tiêu thụ đặc biệt** là sắc thuế đánh vào các hàng hóa, dịch vụ đặc biệt trong danh mục Nhà nước quy định. Hàng hóa, dịch vụ đặc biệt ở Việt Nam hiện nay gồm 8 loại hàng hóa (thuốc lá, bia, rượu, ô tô dưới 24 chỗ ngồi, xăng và các chế phẩm pha chế xăng, điều hoà nhiệt độ, bài lá, vàng mã) và 5 loại hình dịch vụ. Người

sản xuất, nhập khẩu các hàng hóa chịu thuế và người kinh doanh các dịch vụ chịu thuế là các đối tượng phải kê khai, nộp thuế Tiêu thụ đặc biệt.

- ✓ **Thuế Xuất khẩu, nhập khẩu** đánh vào việc trao đổi, buôn bán hàng hóa, dịch vụ qua cửa khẩu biên giới Việt Nam. Người nộp thuế là những tổ chức, cá nhân có hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu thuộc diện chịu thuế.

- ✓ **Thuế Thu nhập doanh nghiệp** đánh vào các tổ chức, cá nhân có hoạt động sản xuất kinh doanh và có thu nhập phát sinh ở Việt Nam. Thuế này tính trên phần thu nhập chịu thuế sau khi trừ đi các khoản chi phí hợp lý để tạo ra thu nhập đó. Thu nhập chịu thuế bao gồm thu nhập từ hoạt động sản xuất kinh doanh và các khoản thu nhập khác phát sinh trong kỳ tính thuế.

- ✓ **Thuế Sử dụng đất nông nghiệp** đánh vào những tổ chức, cá nhân có sử dụng diện tích đất vào sản xuất nông nghiệp (trồng trọt, chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản)

- ✓ **Thuế Chuyển quyền sử dụng đất** đánh vào các cá nhân, hộ gia đình có quyền sử dụng đất thực hiện việc chuyển nhượng quyền sử dụng đất cho đối tượng khác.

- ✓ **Thuế Thu nhập đối với người có thu nhập cao** đánh vào những cá nhân là công dân Việt Nam trong và ngoài nước, người nước ngoài định cư tại

Việt Nam, người nước ngoài làm việc tại Việt Nam có thu nhập thường xuyên (thu nhập từ tiền lương, tiền công, tiền thù lao, tiền thưởng...) hoặc thu nhập không thường xuyên (thu nhập từ chuyển giao công nghệ, trúng thưởng xổ số) vượt quá ngưỡng quy định.

- ✓ Thuế tài nguyên đánh vào các tổ chức, cá nhân có hoạt động khai thác tài nguyên-thiên nhiên thuộc chủ quyền của Việt Nam

- ✓ Thuế Nhà, đất đánh vào các tổ chức, cá nhân có sử dụng diện tích đất vào mục đích ở, xây dựng công trình v.v...

- ✓ Lệ phí trước bạ đánh vào các tổ chức, cá nhân có các tài sản thuộc diện phải đăng ký quyền sở hữu, quyền sử dụng với Nhà nước (ô tô, tàu, thuyền, xe máy, nhà, đất, súng săn, súng thể thao). Lệ phí này được thu khi họ thực hiện việc đăng ký quyền sở hữu, sử dụng của mình.

- ✓ Thuế môn bài đánh vào các tổ chức, cá nhân kinh doanh theo mức ấn định hàng năm, trên cơ sở vốn đăng ký hoặc thu nhập bình quân tháng.

Xã hội luôn luôn vận động, phát triển. Cũng như vậy, hệ thống thuế là tập hợp các sắc thuế trong một thời điểm nhất định và sẽ luôn được sửa đổi, hoàn thiện cho phù hợp với điều kiện kinh tế xã hội và định hướng phát triển của Nhà nước.

Hệ thống thuế nói trên là hệ thống thuế tại thời điểm hiện nay (2005). Chắc chắn trong thời gian tới, hệ thống thuế sẽ có những thay đổi, hoàn thiện hơn nữa. Trong khuôn khổ cuốn sách nhỏ này, chúng tôi chỉ nêu ra những điểm chính như vậy. Phần tìm hiểu, khám phá góp phần vào sự hoàn thiện đó xin nhường cho các bạn - những cán bộ thuế tài năng trong tương lai!

► Những sắc thuế kỳ lạ trên thế giới

✓ Thuế hoà bình

Những người yêu chuộng hoà bình khắp nơi chắc cũng sẵn lòng đóng thuế này nếu như trên thế giới không còn tiếng súng và máu không còn phải chảy. Sắc thuế này hiện đang tồn tại ở Cộng hoà Ghinê - một trong những quốc gia tiến bộ ở châu Phi vào thập kỷ 60, 70 của thế kỷ XX. Mỗi năm không có chiến tranh ở đất nước này, người dân Ghinê sẵn lòng đóng thuế 70 franc Bỉ, vì đối với họ, sự yên bình là vô giá.

✓ Thuế rêu

Đế rêu hay không ngày nay chắc chắn là quyền tự quyết của các đảng nam nhi. Một khuôn mặt nhẵn nhụi rất phù hợp với những anh chàng hiền lành, chân chu, còn bộ râu phong trần, nam tính lại là lựa chọn của các văn nghệ sĩ hay những người con trai có cá tính mạnh.

Thế nhưng nếu như bạn sống vào thời của vua Pie đê Nhất ở nước Nga, chắc bạn sẽ phải "trì sinh" bộ râu cá tinh của mình, vì để râu đồng nghĩa với đánh thuế.

Những người thuộc giới quý tộc và tiểu thương được "ưu ái" nộp 80 rúp thôi, nhưng nếu bộ râu dài đầy "trục thuộc" một thương nhân giàu có thì ông ta sẽ phải ngậm ngùi chia tay với 100 rúp của mình.

✓ Thuế đi vệ sinh

Vua Vespasianus là người trị vì La Mã những năm 70 sau Công nguyên đã ra một sắc thuế kỳ quặc đánh vào cả nhu cầu tối thiểu của con người.

Sắc thuế này đương nhiên không được nhân dân ủng hộ vì họ thấy thật phi lý và nhục cười khi phải mất tiền cho việc tất nhiên này.

✓ Thuế bụi

Chuyện này diễn ra ở Acmonia. Bộ Kinh tế nước này quy định: nếu một gia đình không giữ được gọn gàng, sạch sẽ cho khoảng sân của mình thì sẽ phải trả tiền thuế bụi theo số mét vuông diện tích sân không sạch sẽ.

Vì vậy, để tránh bị phạt tiền, các gia đình thi đua cùng giữ nhà cửa sạch sẽ. Bạn nào chưa biết đến cái chổi là gì thì hãy học tập điều này nhé!

✓ Thuế bóng

Xuất hiện ở Venezia (Bắc Ý) từ năm 1993. Bạn thường bức mình khi nhìn những ngôi nhà có cái ban công thò ra ngoài đường quá nhiều làm mất mỹ quan đường phố, hay những cửa hàng ăn bày trăn bàn ghế ra đường.

Những vi phạm này mà xuất hiện ở Venezia thì sẽ phải nộp tiền thuế suốt ngày. Vì thuế bóng đánh vào những vật như dù hay màn của các quán cà phê, cửa hàng mà bóng của chúng che xuống tại sân tập thể là... đất đai. Nghiêm khắc như vậy nên ở đây, chuyện lấn chiếm đất công là không tưởng.

✓ Thuế không con

Là một trong những sắc thuế nổi tiếng nhất Liên Xô cũ, được đưa ra năm 1941 nhằm thu tiền để hỗ trợ cho những bà mẹ nhiều con, giúp họ có điều kiện nuôi dưỡng con cái nên người. Thuế này cũng từng được áp dụng ở Mông Cổ.

Tuy nhiên, hiện nay do dân số thế giới đang bùng nổ, nhất là ở những nước chậm phát triển, thuế này không còn được áp dụng nữa.

Những sắc thuế kỳ lạ khiến bạn có những giây phút thật thú vị phải không? Chúng ta sẽ kết thúc hành trình qua ngành thuế với những câu châm ngôn thật dễ dìm về thuế nhé!

► Chăm ngôn và thuế

Sự khác nhau giữa tránh thuế và trốn thuế là độ dày của bức tường nhà tù.

DENIS HEALEY

Cũng như những người mẹ, thuế thường hay sai lầm nhưng rất hiếm khi quên một điều gì.

LORD BRÁMWELL

Lời hứa của nhà chính trị ngày hôm qua sẽ là thuế của ngày hôm nay.

W. L. MACKENZIE KING

Đối với thuế, mọi đặc quyền đều bất công.

VOLTAIR

Cải chết và thuế đều là điều không thể tránh khỏi, nhưng cải chết không đến mỗi năm một lần.

KHUYẾT DANH

Luật thuế thu nhập tạo ra nhiều tội phạm hơn bất cứ đạo luật đơn lẻ nào của chính phủ.

BARRY M. GOLDWATER

Chúng ta không có, chưa bao giờ có và có lẽ không bao giờ có một hệ thống thuế "tự nguyện".

DONALD C. ALEXANDER

GÓC CHIA SẺ

Với cuốn cẩm nang nho nhỏ này trong tay, các bạn đã hiểu rõ hơn về một nghề nghiệp hấp dẫn trong xã hội. Có thể bạn sẽ dừng chân ở đây, cũng có thể bạn quyết định dời sang "toa tàu" khác. Nếu bạn còn lưỡng lự và cần những chỉ dẫn hay thông tin chi tiết hơn, hãy liên hệ với chúng tôi. Tủ sách hướng nghiệp – Nhất nghiệp tình luôn mở rộng chào đón và sẵn sàng giải đáp thắc mắc của các bạn.

Đặc biệt, mỗi câu hỏi của các bạn là tư liệu quý báu, giúp những người tham gia xây dựng tủ sách cải thiện, nâng cấp để tủ sách ngày càng hấp dẫn, thiết thực và hiệu quả hơn. Vì vậy, chúng tôi cũng rất mong nhận được những ý kiến đóng góp, chia sẻ của quý vị phụ huynh, các thầy cô giáo và những ai quan tâm đến công tác hướng nghiệp cho thế hệ trẻ - tương lai của đất nước.

Xin liên hệ theo địa chỉ:

Tủ sách hướng nghiệp – Nhất nghiệp tình

Nhà xuất bản Kim Đồng, 55 Quang Trung, Hà Nội.

Email: kimdong@hva.vn.vn

Nếu bạn viết thư, hãy gửi kèm phong bì ghi rõ địa chỉ của bạn nhé. Chúng tôi sẽ dùng nó để chuyển câu trả lời đến với bạn.

► CHUYÊN GIA KHUYÊN BẠN

► Đi tìm nghề nghiệp tương lai của bạn

"Hãy lựa chọn nghề nghiệp khiến bạn luôn mỉm cười" là lời khuyên của các chuyên gia hướng nghiệp thế giới. Theo đó, tiêu chí chọn nghề quan trọng nhất không phải là thu nhập cao hay khả năng thăng tiến nhanh mà chính là niềm say mê của bạn với nghề nghiệp và niềm vui mà công việc mang lại cho bạn. Hãy thử tưởng tượng,

nếu làm một nghề nào đó trọn đời, bạn sẽ phải gắn bó với nó khoảng trên dưới bốn mươi năm. Nếu nghề nghiệp ấy không mang lại cho bạn sự thoải mái, vui vẻ, bạn sẽ bất hạnh suốt đời.

Tiến sĩ Joel Goodman, giám đốc một tổ chức thúc đẩy tác động tích cực của sự hài hước, thú vị trong cuộc sống đã phát biểu:

"Bạn có thể tìm ra ý nghĩa của cuộc sống bằng cách sống một cuộc đời có ý nghĩa. Hãy làm những gì bạn yêu thích, niềm vui sẽ đến... Nếu chúng ta không có sự hài hước, sáng tạo, thú vị, vui vẻ và thoải mái trong công việc, nó sẽ trở thành một cái nhà tù giam giữ bạn".

Nhưng làm cách nào để tìm ra công việc khiến chúng ta luôn niềm vui?

Khi các bạn trẻ gặp bối rối trong việc lựa chọn nghề nghiệp, các chuyên gia hướng nghiệp thường khuyên bạn thực hiện những bài trắc nghiệm về nghề nghiệp. Dựa trên cơ sở năng lực, sở thích, quan điểm, nguyên tắc sống của bạn v.v..., các trắc nghiệm sẽ đưa ra những tư vấn và dự đoán về nghề nghiệp hoặc nhóm ngành nghề phù hợp với bạn. *Tủ sách Hướng nghiệp - Nhất nghệ tinh* xin giới thiệu với bạn một số địa chỉ trắc nghiệm. Điều kiện mà bạn cần là máy vi tính kết nối mạng Internet và khả năng tiếng Anh tương đối.

✓ <http://www.careers-internet.org/>

Tại đây bạn sẽ được tương tự với bốn cuộc đời khác nhau. Mỗi cuộc đời đại diện cho một số nguyên tắc, tham vọng, ước muốn... của bạn trong cuộc sống. Cuộc đời là quan điểm của bạn về cuộc sống hiện tại mà bạn đang có.

Trên cơ sở những lựa chọn của bạn, bài trắc nghiệm sẽ chỉ ra nhóm nghề nghiệp thích hợp với bạn như kinh doanh, marketing hay xây dựng, kiến trúc, thiết kế v.v..

Ưu điểm: Đơn giản, ngắn gọn và thú vị với hình ảnh những quả cầu pha lê báo trước về tương lai, ngôn ngữ vui nhộn.

Nhược điểm: chưa căn cứ nhiều vào các năng lực của bạn.

✓ <http://www.assessment.com/>

Tại đây bạn sẽ trả lời 71 câu hỏi (khá nhiều phải không?). Trên

cơ sở những trả lời của bạn, các chuyên gia sẽ đưa ra những dạng công việc phù hợp với bạn nhất, cùng với danh sách 10 đến 20 nghề thích hợp nhất.

Ưu điểm: Thông tin dễ hiểu, chi tiết, căn cứ tương đối toàn diện.

Nhược điểm: Khá phức tạp, bạn sẽ phải mất khoảng 20 phút đến nửa tiếng để hoàn thành bài trắc nghiệm này.

✓ <http://testilliams.com/career.html>

Với 58 câu hỏi và năm mức độ từ rất chính xác đến hoàn toàn sai, trang web này sẽ tư vấn xem nghề nghiệp mà bạn đang làm hoặc mong ước trong tương lai có phù hợp với bạn không.

Ưu điểm: Thông tin dễ hiểu, chi tiết, căn cứ tương đối toàn diện.

Nhược điểm: Khá phức tạp. Có một số câu hỏi lặp lại, để khiến bạn cảm thấy chán.

➤ Ý KIẾN CỦA BẠN

Để dễ thảo luận kỹ này:

Bạn nghĩ sao về chuyên ngành luật của (mẹ)? Bạn có chịu áp lực về điều này không?

...Tôi là một sinh viên nhưng tôi rất buồn, có lúc dẫn vật lý không được sống với những gì mình mong muốn. Tôi rất thích ngành luật nhưng cha mẹ tôi lại hướng cho tôi vào sự phạm vi lý do tốt nghiệp ngành luật rất khó xin việc. Tôi đã làm theo ý muốn của mọi người. Công học tôi cũng thấy lạc lõng và không hợp do kết quả rất tồi. Tôi luôn cảm thấy không phải là chính mình, không có tham vọng, không đam mê tìm tòi. Ước mơ của tôi hiện nay là thi lại vào Trường Đại học Luật Hà Nội. Liệu tôi có thể làm lại, có thể thay đổi được không? Tôi chưa từ bỏ ước mơ đó và luôn tin rằng mình sẽ thành công nhưng lại chưa có được một điểm tựa hiểu biết hơn...

Nguyễn Thị Huyền (Trần Phú, Tp. Huế)

...Với những người làm cha làm mẹ, sẽ chẳng có gì vui hơn khi những đứa con thân yêu trưởng thành và có công ăn việc làm ổn định.

Vì lẽ đó mà “cha truyền con nối” được chọn làm giải pháp tối ưu đối với đa số bậc phụ huynh. Mẹ tôi là bác sĩ ở một bệnh viện danh tiếng, còn bố tôi làm ở Cục thuế đầu. Bởi vậy, với cha mẹ, sự nghiệp của tôi được định hình trong hai ngành đó.

Nhưng ước mơ thật sự của tôi là trở thành một nhà báo. Khi tôi nói lên điều ấy, cha tôi đã cười, thậm chí còn cho rằng “tại sao phải nhiều quá, thấy mấy cô nhà báo hay hay nên tự nhiên thích làm báo chứ gì”. Tôi rất buồn khi cha nói như vậy. Thế rồi cũng từ đó, áp lực đối với tôi trở nên nặng nề hơn.

Bố mẹ muốn tôi học khối A, học chuyên toán mà chính tôi cũng chẳng rõ là để làm gì. Rồi cụ thể, môn toán trở thành “kẻ thù” của tôi. Cho tới khi học lớp 8, tôi được giải vấn của thành phố. Tôi giỏi văn và toán trong một lớp chuyên toán, cha mẹ tôi thực sự không hài lòng. Dự định của tôi là học khối D để sau này có thể theo học ngành báo chí. Hiện nay, cha mẹ tôi vẫn phản đối kịch liệt, nhưng một ngày nào đó, chắc chắn tôi sẽ là một nhà báo thực thụ.

Có một ca sĩ trẻ nổi tiếng thế giới từng nói: “Để đạt được ước mơ của mình, cha mẹ là “kẻ thù” lớn nhất cần phải vượt qua”. Vậy đó, đâu chỉ riêng mình bạn bị ngăn cản quyết mơ ước, nhưng hãy nhớ rằng bạn sinh ra để sống, để cố gắng và làm việc cho chính mình. Vì vậy, hãy tham khảo ý kiến cha mẹ, rồi sau đó tự quyết định tương lai và sự nghiệp của mình một cách thật chín chắn. Và luôn nhớ rằng chỉ khi đi theo con đường mà bạn đam mê, yêu thích, còn đường bạn cho là đúng mới có thể cho bạn niềm tin, nghị lực và tình kiên trì để đi tới cùng...

Nguyễn Phương Thảo (Đồng Đa, Hà Nội)

...Từ nhỏ tôi đã rất thích nghề tiếp viên hàng không, nhưng cha mẹ đều ngăn cản vì tôi không đẹp, trình độ Anh văn không đủ. Nói chung họ không thích tôi theo nghề này. Năm tôi quyết định không thi ngành đó nữa.

Sau này, tôi muốn học về tâm lý học, cha lại phản đối vì là tôi thất nghiệp. Tôi cũng thấy hình như nghề tâm lý chưa phù hợp với nước mình. Khó xin việc! Cha tôi luôn muốn tôi thi vào ngành y. Công nghệ thông tin, kế toán, ngân hàng. Cha bảo học những ngành đó ra trường, cha dễ xin việc cho tôi hơn. Nhưng đó lại là những ngành tôi

không thích. Giờ tôi rất cần lời khuyên cũng xuất của ai đó về việc hướng nghiệp...

Dặng Thiên Hùng (Thị xã Long An, tỉnh Long An)

...Tôi không thích nổi nghiệp cha mẹ, vì tôi muốn tự mình làm nên mà không cần người thân, bố mẹ, anh em giúp đỡ. May mắn là tôi không chịu áp lực về việc này, vì cha mẹ tôi để tôi tự do lựa chọn nghề. Cũng có lúc cha mẹ tôi nói: “Con ơi, cố học giỏi lên để làm bác sĩ”. Nhưng tôi không muốn trở thành bác sĩ. Cứ xem những ca phẫu thuật trên truyền hình là tôi đã thấy sợ rồi.

La Thành (Phường Phan Đình Phùng, Tp. Thái Nguyên)

...Theo tôi, nổi nghiệp cha mẹ quá là một điều đáng quý nhưng không phải lúc nào cũng cần theo một khuôn khổ nhất định như thế. Đối với tôi vấn đề này không quan trọng lắm vì cha mẹ sẽ hiểu và thông cảm cho con mình. Chỉ cần đó là nghề nghiệp tôi yêu thích và phù hợp với khả năng của tôi, cha mẹ sẽ đồng ý tôi theo đuổi. Bởi vậy, tôi cảm thấy áp lực về chuyện này không lớn lắm.

Lý Văn Quý (Xã Isanuk, huyện Đức Cơ, tỉnh Gia Lai)

Còn bạn, bạn nghĩ thế nào? Hãy chia sẻ ý kiến của bạn với mọi người. Không ý kiến hay, thế vị sẽ được chọn đúng, làm theo một khuôn mẫu bất như nào.

Chúng tôi xin gởi ý một số đề tài:

• Chúng ta cần phải bắt đầu suy nghĩ nghiêm túc về nghề nghiệp từ khi nào?

• Bạn nghĩ gì về công tác hướng nghiệp trong nhà trường? Nếu bạn là người chịu trách nhiệm về vấn đề này, bạn sẽ làm gì?

• Nghề nghiệp nào gây ấn tượng mạnh cho bạn, tại sao?

• Bạn thường dựa vào những tiêu chí nào khi chọn ngành, nghề?

• Bạn nghĩ sao về việc nổi nghiệp cha (mẹ)? Bạn có chịu áp lực về điều này không?